

General Comment bij artikelen 4.3 en 33.3

Draft opgesteld door het Comité

Schriftelijke bijdrage van het Belgian Disability Forum vzw (BDF) – 15/05/2018

De vzw Belgian Disability Forum (BDF) dankt het Comité voor deze General Comment bij artikelen 4.3 en 33.3.

Voor het BDF zijn artikel 4, lid 3, en artikel 33, lid 3 belangrijk. Zij bieden een kader voor de wijze waarop de participatie en consultatie van personen met een handicap moeten worden georganiseerd om te komen tot een goede besluitvorming.

Hieronder vindt u een aantal aandachtspunten van het BDF. Aarzel niet het BDF-secretariaat te contacteren indien u vragen heeft: info@bdf.belgium.be.

Voor we van start gaan, formuleren wij graag twee technische opmerkingen.

a) DPOs/OPDs

In de General Comment vinden we de uitdrukkingen “disabled persons organizations (DPOs)” en “organizations of persons with disabilities (OPDs)”. Dit lijkt een beetje vreemd als voor Belgen die Engels niet als moedertaal spreken, omdat beide termen precies dezelfde betekenis lijken te hebben: organisaties die een aantal personen met een handicap samenbrengen.

In feite wordt de indruk gewekt dat er een soort filosofisch debat gaande is over deze twee uitdrukkingen. Feit is dat we daarvan niet op de hoogte zijn, en dat leden van de regeringen van de staten die partij zijn zich dezelfde vraag zouden kunnen stellen.

Als er inderdaad een intern debat gaande is binnen het Comité, kunt u dan overwegen om de voor- en tegenstemmen te geven? Zo niet, zou het niet beter zijn om te kiezen tussen één van beide uitdrukkingen? Dit zou de tekst alvast iets lichter maken.

In wat volgt, zullen we onze input geven volgens de hoofdstukken en paragraafnummers.

b) Verwijzing naar het internet

Verschillende voetnoten bevatten url's die niet actief zijn. Wanneer we voetnoot 2 naar een zoekmachine kopiëren krijgen we bijvoorbeeld de melding "404 Page Not Found". Gelieve deze technische problemen op te lossen.

I. Inleiding

5. Het BDF waardeert en gebruikt het motto. Maar zelfs waar de raadpleging wettelijk is georganiseerd via b.v. de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap (NHRPH) op Belgisch federaal niveau, overheerst de realiteit van de politiek en wordt in de praktijk geen rekening gehouden met de adviezen van de NHRPH. Volgens het BDF zal dit niet veranderen tenzij de staten die partij zijn wettelijk verplicht zijn hun beslissing te motiveren.

6. In dit verband wijst het Comité op de historische realiteit dat de standpunten van de DPO's werden genegeerd ten gunste van de standpunten van "organisaties voor personen met een handicap" en "deskundigen op het gebied van handicaps". Sindsdien is de situatie veranderd, met name dankzij het UNCRPD, en wordt er veel beter rekening gehouden met de standpunten de DPO's. Zou het niet interessant zijn om later in de tekst te onderstrepen dat er geen concurrentie mag zijn tussen deze 3 groepen: elk heeft zijn eigen rol, moet in het kader van zijn rol blijven en moet aldus worden gewaardeerd door de twee anderen en door de staten die partij zijn. Het is een kwestie van transparantie.

9. Wat de raadpleging van DPO's door de Belgische regeringen bij de voorbereiding van hun eerste verslag betreft, zij erop gewezen dat het BDF werd geraadpleegd, maar heeft besloten niet aan het proces deel te nemen, aangezien de termijn veel te kort was, en aangezien werd aangestipt dat de tekst slechts zeer minimaal kon worden aangepast.

11(a). De Belgische ervaring leert dat het beste voorbeeld van de implementatie van deelname aan het politieke besluitvormingsproces het model is van de "Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap" (NHRPH) op Belgisch federaal niveau. Deze raad bestaat uit personen die worden gekozen op grond van hun ervaring op het gebied van handicaps. Sommige zijn vertegenwoordigers van DPO's, andere vertegenwoordigen de dienstverleners, weer andere zijn academici. De federale Staatssecretaris belast met handicap dient het advies van de NHRPH in te winnen voor een eventuele wijziging van de wetgeving inzake de

tegemoetkoming voor personen met een handicap. Bovendien kan de NHRPH zelf het initiatief nemen om advies te geven over elk politiek project dat een directe of indirecte impact heeft op het leven van personen met een handicap. In 2017 heeft de NHRPH 19 adviezen uitgebracht. De NHRPH is niet perfect. Het grootste probleem is dat de overheid het advies ontvang en beslissingen neemt zonder dat ze deze hoeft te motiveren. Niettemin is de NHRPH een raad waar vertegenwoordigers van DPO's de gelegenheid hebben om te discussiëren over de beleidsvorming op federaal niveau die een impact heeft op het leven van personen met een handicap en om een respectvolle verstandhouding op te bouwen met een aantal van de beleidsmakers. Op Belgisch niveau zou het BDF graag zien dat de adviesraden op basis van dezelfde principes functioneren bij elk van de 8 gewestregeringen en gemeenschapsregeringen die respectievelijk een deel van de bevoegdheden van het federale België bestrijken¹. Dit zou een zeer positieve stap voorwaarts zijn.

II. Normatieve inhoud van 4.3 en 33.3

1. Definitie van “representatieve organisaties”

13 & 14. Het BDF is het eens met de notie van DPO's die geleid worden door personen met een handicap. Toch lijkt het moeilijk voor een organisatie om de handicapstatus van hun leden strikt te controleren. Bovendien is niet elke handicapsituatie zichtbaar. Moet de DPO bij de toetreding van een nieuw lid een bewijs van handicap aanvragen? Dit zou in strijd zijn met de CRPD zelf. Het BDF maakt zich dan ook zorgen over de tweede zin van punt 14, onder a): "Bovendien wordt een duidelijke meerderheid van hun leden gerekruteerd uit personen met een handicap" en zou het Forum het Comité willen vragen te overwegen deze zin te schrappen.

14(c). Overweeg het tweede deel van de paragraaf (van ‘...while umbrella DPOs/OPDs...’ tot ‘...given State party.’) te verplaatsen naar 14(b): het gaat over “umbrella” en niet “cross disability”.

15. Zoals gewoonlijk is er een kloof tussen de theoretische definitie en de praktijk. In België hebben veel DPO's activiteiten voor hun leden ontwikkeld, zoals reizen, gebarentolken, sociale of juridische ondersteuning, enz. In de praktijk ontwikkelden

¹ Vlaamse Regering, Waalse regering, Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Collège de la Commission communautaire française, Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Regering van de Franse Gemeenschap van België, Regering van de Duitstalige Gemeenschap

zij diensten voor personen met een handicap binnen de structuur van een DPO (geleid en aangestuurd door personen met een handicap). Sommigen zijn zelfs lid geworden van de raad van bestuur van 'instellingen' of 'bedrijven voor aangepast werk'. Moeten we deze organisaties onderschatten? Wat belangrijk is, is transparantie. Als er transparantie is, dan verdwijnt het risico van belangenvermenging.

2. Reikwijdte van artikel 4.3 ²

18 & 19. Het BDF is een sterk voorstander van de begrippen "nauw", "actief" en "in alle stadia" van de openbare besluitvorming. In België lijken de eerste twee begrippen - langzaam - in de processen te worden geïmplementeerd. Maar het begrip "in alle stadia" blijft een sleutelkwestie. Als de raadpleging, zoals maar al te vaak het geval is, in het laatste stadium komt, ondermijnt dit het hele proces. Het antwoord van de besluitvormer luidt dan als volgt: de voorgelegde tekst is het resultaat van lange onderhandelingen en het is te laat om er belangrijke amendementen in op te nemen...". Bijgevolg is overleg slechts 'pro forma', om de letter van de CRPD in acht te nemen, niet de geest ervan.

20. Het BDF is een groot voorstander van de ruime interpretatie van het citaat "...concerning issues relating to persons with disabilities". In een inclusieve samenleving heeft bijna elke beslissing een potentiële impact op het leven van personen met een handicap...

21. Het BDF dringt aan op tijdige raadpleging. Dit is een belangrijk punt in het overleg. Meestal is de besluitvorming een zeer lang proces. Het is abnormaal dat DPO's slechts enkele dagen de tijd hebben (over het algemeen aan het eind van het proces) om hun mening te vormen over beslissingen die van invloed zijn op het leven van hun leden. Het maakt ook de raadpleging van hun leden of deskundigen onmogelijk.

21. Het BDF is verheugd over de laatste zin, die bijzonder relevant is voor het raadplegingsproces. In een respectvol raadplegingsproces moet de communicatie op beide manieren plaatsvinden. Het moet dus verplicht zijn voor de besluitvormer om behoorlijke feedback te geven aan de structuur die hij heeft geraadpleegd over hoe rekening werd gehouden met zijn standpunten, en waarom. Zelfs als het besluit niet aan de verwachtingen van de DPO voldoet, zal een goede feedback hen elementen geven om in de toekomst efficiënter te zijn. Beide partijen binnen bij een positief proces. Het zal ook het respect tussen de partijen vergroten en zo bijdragen tot een betere kwaliteit van het overleg in de toekomst. Het verzoek aan de besluitvormer

² Opgelet: de nummering van de punten gaat van 1. naar B.

om de beslissing naar behoren te motiveren, was overigens een aanbeveling van het BDF in zijn eerste alternatieve verslag.

23. Het BDF bevestigt dat participatie moet worden beschouwd als een proces en niet als een eenmalige gebeurtenis. Participatie moet dus georganiseerd worden. Dit is des te belangrijker zolang de samenleving in het algemeen niet volledig inclusief is, aangezien dit betekent dat bij alle besluitvormingsprocessen de nodige aandacht moet worden besteed aan het organiseren van alle nodige steun en begeleiding om volledige participatie mogelijk te maken.

18 - 23 – 24. In deze paragrafen worden DPO's niet vermeld. Betekent dit dat het Comité van mening is dat DPO's niet geschikt zijn om de verwachtingen van personen met een handicap in deze specifieke context tot uitdrukking te brengen? Zou het Comité niet moeten overwegen deze paragrafen aan te passen?

3. Artikel 33.3: De betrokkenheid van het middenveld

26. Het BDF begrijpt de betekenis van de laatste zin niet: is het mogelijk om het standpunt van één individu in evenwicht te brengen met het standpunt van één persoon die het standpunt van een organisatie verwoordt? We zien de toegevoegde waarde van deze zin voor de GC niet, vooral niet in een paragraaf over "betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld". Graag uitleg.

III. Verplichtingen van Staten die Partij zijn

29-49. Deze paragrafen bestrijken correct de volledige reikwijdte van de verplichtingen van de staten die partij zijn teneinde met kennis van zaken te voldoen aan een voor iedereen toegankelijk besluitvormingsproces.

36, 38, 46, 57. Het is riskant om lijsten te geven, zelfs met de nodige omzichtigheid zoals "omvattende maar niet beperkt tot...". Kunt u uitleggen waarom de lijst in de 3 paragrafen niet dezelfde is?

35. De formulering van deze paragraaf is enigszins verwarrend, met name wat de tweede zin betreft. "Prioriteit geven aan standpunten van DPO's/OPD's: prioriteit voor wie? Als DPO zou het BDF graag zien dat zijn standpunt voorrang krijgt op dat van andere stakeholders. Als de raadpleging betrekking heeft op een onderwerp dat specifiek tot de handicapproblematiek behoort, lijkt dat ook logisch. Gaat het om meer algemene zaken, dan kunnen we niet pretenderen dat onze standpunten belangrijker zijn dan die van andere stakeholders.

37. De reikwijdte van deze paragraaf is verwarrend voor het BDF. Kunt u a.u.b. meer uitleg geven?

38. Deze paragraaf is van groot belang voor het BDF: hij bepaalt dat de staten die partij zijn wettelijke en regelgevende kaders moeten vaststellen om een nauwe, volledige en doeltreffende raadpleging van DPO's te organiseren. De vertegenwoordiger van de DPO's moet alle steun en redelijke aanpassingen krijgen om volledig te kunnen deelnemen. Het proces moet binnen een passend tijdsbestek verlopen. Voor het BDF lijkt deze paragraaf volledig.

43. 2de zin "...States parties should ... pluralism and participation...": kunt u overwegen het begrip "independently" toe te voegen in het eerste deel van de zin?

44, 45. Waarom wordt in deze lijsten geen melding gemaakt van "publieke fondsen"?

44. Wanneer organisaties fondsen ontvangen van private bedrijven, dan moeten zij een ethisch protocol in acht nemen om belangenconflicten en een verlies van zelfstandigheid te voorkomen.

47. Het BDF maakt zich nog steeds zorgen over het ontvangen van geld uit de nationale loterij. Het is niet omdat het wordt georganiseerd door de staat dat een loterij ethisch is. Zo verdienen loterijen geld aan de meest kwetsbare burgers... Overweeg a.u.b. dit te schrappen.

48. Deze paragraaf staat tussen haakjes. Betekent dit dat hij niet zal blijven staan?

49. Regelmatige controle door onafhankelijke mechanismen met onderzoekbevoegdheid en handhaving met sanctiemogelijkheden is in orde als de sancties streng genoeg zijn om de staten die partij zijn ertoe aan te zetten de DPO's effectief te raadplegen.

54. Waarom beveelt het Comité de oprichting van specifieke DPO's voor jongeren aan? Waarom niet van andere subgroepen? Waarom zou de jongerenafdeling van een wereldwijde DPO minder efficiënt moeten zijn bij het bevorderen en verdedigen van de standpunten van jongeren met een handicap?

57. "...personen met albinisme, ..." waarom enkel deze specifieke subgroepen?

64. Het BDF juicht het idee toe om personen met een handicap en hun gezinnen te erkennen als partners in het onderwijssysteem, en niet louter als gebruikers.

V. Implementatie op nationaal niveau

75(d). Het BDF verwelkomt het verzoek om bij voorkeur één koepel van DPO's te hanteren. Het is belangrijk dat er één gestructureerde dialoog tussen DPO's is,

zodat zij met één stem kunnen spreken. De taak van een dergelijke koepel erin moeten bestaan de diversiteit van alle bestaande DPO's samen te brengen en tot een synthese te komen. Zo werkt BDF tot nu toe.

BDF vzw – Administratief Centrum Kruidtuin - Financietoren
Kruidtuinlaan 50, bus 150 – 1000 Brussel – België
Tel.: + 32 2 509 83 58 of + 32 2 509 84 21
e-mail: info@bdf.belgium.be
<http://bdf.belgium.be>

BDF is de officiële
vertegenwoordiger van België bij
het EDF